

Ontwerponderzoek AOS Noordoost

Leren in coronatijd levert ons interessante inzichten!

Na de zomervakantie is binnen AOS Noordoost Brabant een werkgroep van start gegaan met als opdracht om binnen de eigen school een ontwerponderzoek uit te voeren. Dit ontwerponderzoek moet voortbouwen op inzichten en ervaringen die vorig schooljaar zijn opgedaan rond het onderwerp *Leren in coronatijd*.

Waarom ontwerponderzoek?

Er is bewust voor de vorm van een ontwerponderzoek gekozen. Zo bedenken de deelnemers van de werkgroep op een systematische manier wijze onderwijs dat ze in hun praktijk ook gaan uitvoeren.

Vervolgens bestuderen ze systematisch de kwaliteit van hun interventies. Het doel is dus om gedurende dit jaar concrete opbrengsten voor het onderwijs te realiseren. Het streven is bovendien dat deze opbrengsten breed ingezet kunnen worden in de school. Bij brede inzet kan gedacht worden aan inzet in sectie, afdeling, team of in de hele school.

Nog een stap verder is om verspreiding van opbrengsten over de deelnemende scholen te realiseren. Een dergelijke brede inzet komt niet als vanzelf tot stand. Daarvoor is het onder andere nodig dat alle betrokkenen in de scholen geïnformeerd worden over de voortgang van de ontwerponderzoeken. Deze nieuwsbrief hoopt daar aan bij te dragen.

Startpunt voor de ontwerponderzoeken zijn de resultaten van de vragenlijsten die vorig schooljaar zijn afgenomen bij leerlingen in het grootschalige onderzoek *Leren in coronatijd*. Twee punten vielen daarbij vooral op:

- 1.** Het belang van zelfstandigheid bij de leerlingen en de bevordering van hun zelfstandigheid,
- 2.** De mogelijkheden van digitale hulpmiddelen voor effectief onderwijs en het

didactisch slim inzetten van deze hulpmiddelen. Centraal staan de ervaringen van de leerlingen en het inspelen op (soms grote) verschillen tussen leerlingen.

Deelnemers aan de werkgroep

Bart Pardoel	Nuenens College
Michael Akkers	Nuenens College
Remco Poulus	Eckartcollege
John van der Kant	Eckartcollege
Joep Gilissen	Metameer
Pierre Grothauzen	Metameer
Dirkje Driessen	Dr. Knippenberg
Wouter Kooijman	Carolus Borromeus
Daphne Sanders	Fioretti College
Daphne de Poorter	Fioretti College
Minke Bakx	Zwijssen College
Galvin Vredenburg	Zwijssen College
Theo de Rouw	Merletcollege
Henk Koster	Maaslandcollege
Annemarie Koskamp	Maaslandcollege

1

Duo's van het Eckartcollege en het Nuenens College in gesprek met begeleider Jeroen Imants

De ontwerponderzoekers worden begeleid door Jeroen Imants van de Radboud Docenten Academie. Op hem kunnen de duo's van de scholen gedurende dit schooljaar twee keer een beroep doen voor aanwijzingen, feedback en ondersteuning.

De eerste stappen

Tot nu toe hebben twee plenaire bijeenkomsten plaatsgevonden. Daarin zijn de

opzet van het ontwerponderzoek besproken en de eerste plannen van de deelnemers uit de scholen om concreet aan het werk te gaan. Als gemeenschappelijke basis is een paper gelezen en besproken met als titel 'Onderwijs op school en thuis: wat zijn effectieve combinaties¹?' In combinatie met de resultaten van de leerlingenvragenlijsten heeft dat tot de volgende onderwerpen voor de ontwerponderzoeken geleid:

Zelfverantwoordelijkheid

- Zelfregulatie als voorwaarde en uitdaging;
- 'Peer learning';
- Plannen door leerlingen, uitstelgedrag en motivatie; de behoefte aan structuur; 80-minuten-rooster; zelf gereguleerd werken in studie-uren;
- Diversiteit aan werkvormen en flexibiliteit waarmee tegemoet gekomen kan worden aan diversiteit bij leerlingen in zelfverantwoordelijkheid en behoefte aan nabijheid docent;
- Rol van mentoren;

Digitale hulpmiddelen en effectieve didactiek

- Effectief gebruik van mix aan aanwezige hulpmiddelen (geluidsfragmenten/podcasts, collectie van online colleges, etc.);
- 'Flipping the classroom'; waar wil je 'flippen' (school-thuis en/of binnen school);
- Verhouding leertijd – leeropbrengst;
- Inzet bij formatief evalueren.

2

Voor elk van de onderwerpen gaat het om de vragen welk docentengedrag passend is en wat leerlingen zelf willen, respectievelijk aan kunnen.

Hoe nu verder?

De komende maanden gaan de duo's in de scholen/ scholengroepen aan de slag met hun onderwerpen. Ze gaan onderwijsontwerpen, uitproberen en vervolgens systematisch bestuderen. Ondertussen vindt er ook onderlinge uitwisseling plaats.

Op 5 april is er weer een plenaire bijeenkomst waar alle ervaringen, inzichten en resultaten gedeeld gaan worden. Vervolgens worden de resultaten vastgelegd in een zelf gekozen en bij de school passende vorm, zodat ze gedeeld kunnen worden met collega's binnen en buiten de school. Het traject wordt afgesloten

met een slotbijeenkomst waar de producten met alle belanghebbenden en belangstellenden worden gedeeld.

Nieuwsgierig geworden naar dit proces?

Ga in gesprek met je collega uit de werkgroep of met de onderzoekscoördinator van je school. Je kunt ook aansluiten bij de klankbordgroep op je school! Ieders inbreng is van harte welkom.

1

Dubbeld, R. & Amerongen, M. van,

(2020), Onderwijs op school en thuis: wat zijn effectieve combinaties? De kennisrotonde